

„ROBOTCHYJ NAROD“ (THE WORKING PEOPLE)

The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada. THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA. Published monthly by THE EXECUTIVE COMMITTEE OF THE U. S. D. P. OF CANADA Pritchard & McGregor Winnipeg, Man. M. Popovich, Editor. Subscription \$1.00 a year.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“ — одиноку соц. дем. часопись для цілої Америки; вона одна дає те знання, яке повинна мати кожда працююча, клясово-свідомо людина. Хочеш знати, як здобути красний лад на світі, то читай все „Робочий Народ“.

Редактор М. Попович.

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш один долар, а адреса до него є:

ROBOTCHYJ NAROD Winnipeg, Man. Box 3658 (St. B.)

Дещо про патріотизм.

В часі теперішньої божевільної війни кричить ся всюди про патріотизм. Суть його голують собі нині так різнородно, — відповідно до інтересів тих, хто про оей патріотизм кричить — що всі ті поняття патріотизму розходять ся розбіжними стежками.

Одно лише ясно, що той теперішній патріотизм, який він не був — державний, національний, чи якої іншої марки, чогось то завжди вимагає повного пожертвування зі сторони робочого люду, але ніколи не сьміє зачіпати інтересів товстопутих патріотів буржуїв-капіталістів.

Той патріотизм наказує робітникам мовчати про всі його потреби і недомагання, але не дозволяє наражати капіталістів на якінебудь терпіння.

Той патріотизм вимагає в працюючого народу жертв майна і крові, але він дбає про те, щоб не зменшили ся дивіденди патріотів-капіталістів.

Ба, й не те, нинішній патріотизм наказує, щоб інтереси робочого патріотичного буржуа-капіталіста були забезпечені перед всякими клопотами.

Оборона інтересів „своеї“ буржуазії і „свого“ капіталу, се — нинішній патріотизм.

Охорона економічних інтересів горстки капіталістів се — загально-народна справа. Боронити їх, значить — робити патріотичне діло.

Охорона економічних інтересів мільйонних мас робочого люду, се — „шкідлива робота“. Боронити тих інтересів, значить — „зраджувати народну справу“.

Віда лише, що робочі маси поволи пізнають лице того патріотизму. Хоч його творці і проповідники надівають на нього всякі ідеологічні покривала, то всеж час від часу покривала ті воувають ся і тоді для всякого є народа приглянути ся його обличчю, викривленому капіталістичним варварством.

Ось що на днях т. Артур Коннер, соціалістичний кандидат на посаду провін. парламенту в Торонто, відкриває про наших державних керманців, про патріотизм котрих гірше булоб сумнівати ся.

Він доказує, що канадійські капіталістичні плути убивають своїх власних героїв, котрих они призивають до оповнення патріотичного обовязку.

„Наше консервативне правительство — пише т. Коннер в своїй виборчій летючці — є під впливом Міжнародного Ніклевого Тросту, в котрім Круп і „кайзер“ мають 25 процент уділів (шейрів). Сей трост продає Німеччині нікель, котрого йому достарчає Канада.

„Дайчлянд“ тільки що поплив наладований канадійським нікелем, призначенем для Німеччини.”

„Кожда німецька куля потребує канадійського нікелю“. Се прекрасний примір, так назватиб, „капіталістичного патріотизму“.

То саме роблять капіталісти других держав. Они зробили собі інтерес на сій війні, на котрій темні, озьвірілі маси працюючого люду ріжуть ся взаємно за чортову душу.

Всеж вище наведений примір се один із крайно безличних.

Розуміє ся, що в їхній злочинній роботі ніхто їх тепер не спинить. Ані консервати, ні ліберала не будуть бороти ся проти тої корупції і проти нікелевого тросту, бо се булоб проти їх власних інтересів.

Одинокі соціалісти можуть тому ляхови зарадити, бо они є за перебранем всяких копалень, в тім числі і нікелевих, на публичну власність. Коли нікель належав би до загалу, то той загал не допустив би до такого злочинну супроти себе самого, якого допускаєть ся проти нього кількох магнатів в імя своїх особистих інтересів.

Могучий голос організованих робітників.

400,000 організованих залізничників в Злуч. Державах загрозили генеральним страйком, если залізничні компанії не вдоволять їхнього домагання — іменно, скорочення робочого дня в 10-годинного на 8-годинний, в задержанем до теперішньої декної платні і підвижки платні за „овертайм“ о половину звичайної платні.

Залізничні компанії ніяк не хотіли згодити ся на ті два головні домагання своїх робітників. Залізничники проголосили страйк, котрий мав почати ся в поведілок рано, 4-го с. м.

Страйк сей був би спаралізував комунікацію в цілих Злуч. Державах. Його наслідки булоб скоро відчули не лише самі Злуч. Держави, але і всі держави в світі,

котрі лише мають торговельні, чи промислові звосини зі Злученими Державами.

Тому то жара того велічного страйку затрівожила всіх, чий лише інтерес був загрожений. Особливож правительство Злуч. Держ. найшло ся в клопоті.

Президент Вилсон докладав всіх старань, щоб погодити обидві сторони. Представителі залізничних компаній не хотіли уступити. Робітники, свідомі своєї організованої сили і слушности своїх домагань, постановили також не податись ворогова і добитись побіди.

Прийшло ся отже президентови відкликати ся в сею справою до парламенту і сенату.

Панове послали і сенатори зрозуміли чим той страйк грозить капіталови Америки і сейчас ухвалили закон, гварантуючий робітникам на залізницях Злуч. Держ. 8-годинний день праці з тою самою платнею, котру они до тепер діставали за 10-годин.

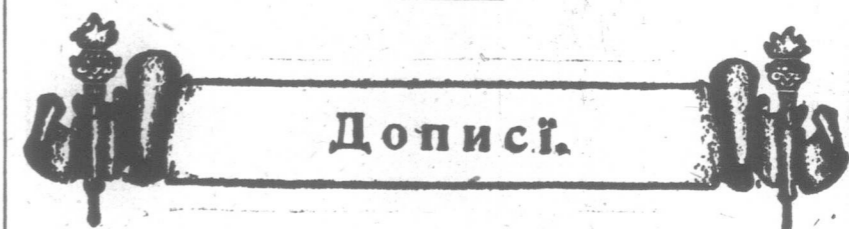
Закон сей підписаний вже президентом Вилсоном і вйде в силу від 1-го січня 1917 р.

Залізничники діставши таку „гваранцію“ відкликали страйк.

Залізничні компанії признають сей закон неконституційним і правдоподобно будуть апелювати до найвищого суду.

Та робітникам з того наука, що для них треба коньше дістати в свої руки всі ті державні інституції, в котрих кують ся і змінюють ся закони, а котрі дотепер є в руках капіталістів. Маюча вплив на ті інституції, робітники моглоб не один кормений собі закон перевести в жите, та й не один закон вимірений проти їх інтересів відмінити.

Можна надіяти ся, що ся історія полагодження страйку залізничників в Злуч. Державах наведе багатьох робітників на розум.



Під розвагу усьому укр. робітництву, а головню тому що недавно вістало випущене з detenційних кемпів в Канаді!

Дорогі Товариші Робітники!

Досить Вам добре звісно за що Вас заперто до кемпів яко воєнних бранців. Досить добре Вам знано, хто править Канадою і досить добре Вам мусят бути перепер знаним, хто є Ваш ворог а хто приятель.

Щоби Ви робітники не довідались, хто є Вашим приятелем і щоби Ви дальше покладали надії, що хтось має вийти з неба і Вам помочи, так такіх месі знайшлись у Вінніпегу в „К.Р.“ і „У. Г.“ і удалсь ніби до пана Роджерса з просьбою о Ваше увільнене. Чи дійсно они мали Ваше увільнене не на гадці як ходили до Роджерса, то не знаю, але бабачу у їх органах, що собі приписують тепер великі заслуги, що за їх помочю

В. М. ДОРОШЕВИЧ.

До щ.

(Із хінських казок).

Син неба — нехай імя його пережить вселенну! — імператор Лі-О-А стояв в вікні свого фарфорового двірця.

Він був молодий і длятого добрий. Серед роскоші і блиску він не переставав думати про бідних і нещасних.

Надав дощ. Лив потоками. Плакало небо, лили за ним слюзи дерева і цъвіти. Смуток стиснув серце імператора, і він закликав:

— Віда тим, що в дощ не мають навіть капелюха!

І, повернувшись до свого камергера, він сказав:

— Я хотів би знати, скільки таких нещасних в моїм Пекіні?

— Сьвітло сонця! — падаючи на коліна і склонивши голову, відповів Тьунг-Хі-Тьанг, — хіба ж є щонебудь неможливе для царя над царями? Ще до заходу сонця ти будеш знати, отче поранного зарева то, що ти бажаєш!

Імператор ласкаво усміхнув ся, і Тьунг-Хі-Тьанг побіг бистро, як тільки міг, до першого міністра Сан-Чі-Сану.

Він прибіг, ледви дихаючи, і тороплячись не вспів навіть віддати всіх почесностей, котрі належали ся першому міністрови.

— Радість вселенної, наш всемілоостивіший правитель — заспаюючись проговорив він, — в страшній занепокоєно. Його непокоять ті, що ходять в дощ без капелюха в нашій Пекіні, і він хоче знати сьогодні таки, яке їх число!

— Та є їх таки літнів! — відповів Сан-Чі-Сан, — а впрочім...

І він приказав закликати Пай-Хі-Во, начальника міста.

— Лихі вісти в двірці! — сказав він, коли Пай-Хі-Во склонив голову до землі на знак уваги, — владики нашого життя помітив неурядки!

— Як? — зі страхом скрикнув Пай-Хі-Во, — хібаж не істнує прекрасний тинистий сад, котрий заслужує дворець від Пекіна?

— Уже не знаю, як се случилось ся, відповів Сан-Чі-Сан — лиш його величество страшно безпокоять негодаї, котрі ходять в дощ без капелюха. Він бажає знати таки нині, скільки такого народа в Пекіні. Роспоряди!

— Закликати мені сейчас ту стару собаку Хуар-Дьунга! — крикнув після мінуты Пай-Хі-Во до своїх підвладних.

І коли начальник сторожі міста, білий зі страху, дрожащий, повалив ся йому до ніг, мандарин обрушив на його голову цілий водопад проклять.

— Негодай, бездільник, підлий вранник! Ти хочеш, щоби нас всіх попереплилювали на двоє разом в тобою!

— Вясни мені причину твого гніву, — трясучись від дрожі коло ніг мандарина, сказав Хуар-Дьунг, — щоби я міг розуміти потішаючі слова, котрі ти мені говориш. В протівнім разі я боюсь, що я не зрозумію язики твоєї мудрости.

— Стара собака, котрій належало би доглядати стада свиний, а не найбільшого міста в світі. Сам правитель Хін звенув увагу, що в тебе в місті неурядки, — по улицах вештають ся негодай, у котрих на-

в'їть в дощ нема капелюха, щоб нарядитись. Щоб ти до вечера дав мені знати, скільки їх остає в Пекіні!

— Все буде сповнено дуже точно! — відповів Хуар-Дьунг, вдаряючи три рази лобом до землі, і в маг ока він вже кричав і тупав ногами на сторожі, котрих скликано оглушаючими звуками гонга.

— Лайдаки, половину котрих я повищу лише длятого, щоби прочих ажарить на вулицю! Так то ви доглядаете міста! У вас в дощ ходять по улицах без капелюхів! Щоби за годину *) були переловлені всі, хто не має капелюха хочби з рогами!

Сторожа взяла ся до сповнення приказу, — і протягом години на улицах Пекіна відбували ся правдиві лови.

— Держи його! Лови! — кричали сторожі, вганяючи за людьми, що не мали капелюхів.

Они витаскували їх ізза загород, в підвороті, в домі, куди они ховались як щурі, котрих переслідує кухар, хочая зготовити з них рагу.

І за годину без одної мінуты всі, хто в Пекіні не мав капелюха, стояли на торговельнім подвір'ю.

— Скільки їх? — спитав Хуар-Дьунг.

— 20.871! — відповідали, кланяючись до землі, сторожі.

— Катів! — приказав Хуар-Дьунг. І за пів години 20,871 обезголовлених Хінців лежали на подвір'ю тюрми.

А 20,871 голов настромлено на списи рознесені по місті для відстрашуючого приміру воєному народови.

Хуар-Дьунг пішов в рапорт до Пай-Хі-Во. Пай-Хі-Во — до Сан-Чі-Сана. Сан-

Чі-Сан дав знати Тьунг-Хі-Тьангу.

Настав вечір. Дощ перестав падати. Вітрець, пробігаючи, зачіпав віття дерев, і дощ брилянтів летів з дерев на пахучі цъвіти, котрі іскрались і горіли в лучах заходячого сонця.

Із блиску і запаху був створений весь сад, — і сина неба Лі-О-А стояв в вікні свого фарфорового двірця, любуючись чудною картиною.

Але молодий і добрий, він і в сю хвилину не забував про нещасних.

Ага! — сказав він звертаючись до Тьунг-Хі-Тьанга — ти хотів довідати ся для мене скільки народу в Пекіні не має навіть капелюха, щоби накритись в часі дощу?

— Важане владики вселенної сповнено його слугами! — з низьким поклоном відповів Тьунг-Хі-Тьанг.

— Скількиж їх? Гляди, говори тільки правду!

— В цілих Хінах нема ні одного Хінця, котрий не мав би капелюха щоби надіти в часі дощу. Клянусь, що я говорю найсвятішу правду!

І Тьунг-Хі-Тьанг підняв руку і склонив голову на знак торжественної клятви.

Лице доброго імператора озарилось щасливою і радісною усмішкою.

Щасливе місто! Щасливий край! — закликав він, — і який я щасливий, що під моїм правлінням в такім добробуті живе народ.

І всі в двірці були щасливі на вид частя імператора.

А Сан-Чі-Сан, Пай-Хі-Во і Хуар-Дьунг дістали по ордерови Золотого Дракона за вітцєвську дбайливість про народ.

З рос. пер. М. П.